

Evanjelium podľa Jána, kap. 3, 1 – 17

Bol človek z kruhu farizejov menom Nikodém, vodca Židov. Ten prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Učiteľ, my vieme, že si ako učiteľ prišiel od Boha, lebo nikto nemôže činiť také duchovné znamenie, ako konáš ty, ak božský svet nenaplní jeho skutky.“ Ježiš mu odpovedal: „Veru, hovorím ti pravdu: ak sa niekto nenarodí znova z duchovných výšin, nemôže uzrieť kráľovstvo Božie.“ Nikodém mu povedal: „Ako sa môže človek narodiť, keď je už starý? Môže snáď opäť vstúpiť do života matky a druhýkrát sa narodiť?“ Ježiš odpovedal: „Veru, hovorím ti pravdu: ak sa niekto nenarodí z živlu vody a z dychu ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho. Čo sa narodilo z živlu zeme, je samo pozemskej povahy; čo sa však narodilo z dychu ducha, je samo duch vanúci. Nečuduj sa, že ti hovorím: musíte sa z duchovných výšin znova narodiť. Vietor veje, kam chce, jeho zvuk počuješ, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z dychu ducha.“

Nikodém sa ho opýtal: „Ako sa to môže stať?“ Ježiš mu odpovedal: „Ty si učiteľ v Izraeli, a nevieš to? Veru, hovorím ti pravdu: Hovoríme o tom, čo vieme, a dosvedčujeme to, čo sme zreli v duchu. Ale vy neprijímate naše svedectvo. Kým k vám hovorím o pozemských veciach, a neveríte, ako by ste uverili, keď budem hovoriť o veciach nebeských? A predsa nik nevstúpil na nebesia, iba ten, ktorý zostúpil z nebies: Syn človeka. Ako Mojžiš vyzdvihol vtedy hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto dôveruje v neho, ne zahynul, ale mal podiel na živote bez smrti. Lebo Boh tak veľkou láskou miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nikto, kto dôveruje v neho, ne zahynul, ale mal podiel na živote bez smrti. Veď Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby skrze neho bol svet spasený.“

Milí priatelia!

„Veď Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby skrze neho bol svet spasený.“ Z týchto slov sa na nás díva tvár milostivého Boha. Farizeji však poznali len tvár prísneho, trestajúceho Boha. Beda človeku, keď sa na príchod mesiáša dostatočne nepripraví! Zožiera ho potom trestajúci oheň. Preto boli tak horliví v učení prikázaní, veď si mysleli, že všetci, ktorí ich nedodržia, prepadnú trestu. Pravda však je iná. Ľudia sa majú učiť, pomaly, v malých krokoch, a hlavne dobrovoľne, teda z vlastnej dobrej vôle. To vyžaduje čas. Boh je milostivý a zhovievavý.

Čas, ktorý je – dúfajme – viac menej za nami, niektorí možno pociťujú ako trest, nie jednotlivca, ale celého ľudstva. Proti čomu všetkému sme sa predsa previnili! Proti úrodnosti pôdy, proti čistote morí, proti čistote vzduchu, aj proti chudobným ľuďom – len aby sa nám darilo dobre. A teraz sa zhon po dobrom živote razom zastavil, aspoň čiastočne, aspoň na čas. A voda a vzduch sa zrazu vyčistili. Zem akoby vydýchla. Ak to bol trest, napokon mal slúžiť k nášmu prebudeniu, alebo k našej výchove. Čo nám to chce povedať?

„... ak sa niekto nenarodí z živlu vody a z dychu ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho.“ Môže sa aj celé ľudstvo znovu narodiť z živlu vody a z dychu ducha? Vravíme, že voda je základom nášho života. Áno, ale môže nám povedať ešte viac. Vyparuje sa a neviditeľne vystupuje do výšin. Odtiaľ sa vracia naspäť ako dážď, čiastočne odteká po povrchu, čiastočne preniká do hĺbín, odkiaľ sa vracia ako živý prameň. Voda teda spája nebeské výšiny so zemskými hĺbinami. Len vtedy, keď prechádza celým okruhom, je naozaj základom života. V tom je voda obrazom našej duše. Tá môže byť živá len vtedy, keď v sebe spája nebeské či božské výšiny so zemskou skutočnosťou. Pokiaľ jednu z tých dvoch oblastí zabudne, nemôže byť naozaj živá. Čo potom robí, vedie k smrti.

Vzduch je tiež obrazom, totiž obrazom nášho ducha. Tvorí jednu sféru okolo celej Zeme, a všetky bytosti v tejto sfére žijú. Naše rôzne dýchanie nás spája. Inak dýcha pôda, inak voda, inak rastliny, inak zvieratá a inak človek, ale všetko patrí k sebe a dopĺňa sa navzájom. Nemôžeme nič oddeliť, keď nechceme poškodiť dýchací organizmus celej planéty. Epidémia napadla dýchanie tých, ktorí sa nakazili, občas smrteľne vážne. A ostatní nesmeli dýchať spoločný vzduch. Museli sa od seba odlúčiť. Ako trpeli tí, čo vážne ochoreli! Ako trpeli ostatní tou odlúčenosťou! Nie je to výrazom toho, že sme ako ľudstvo zabudli na ducha?

Boh je milostivý. Neposlal Syna ku nám, aby nás odsúdil, ale aby sme skrze neho boli spasení. Keď v sebe oživíme to, čo ku nám hovorí voda a vzduch, môžeme v tom zažiť začiatok znovuzrodenia z živlu vody a z dychu ducha, najprv ako jednotlivci, ale keď nás bude dosť, bude to aj začiatkom znovuzrodenia celého ľudstva.

Áno, staň sa tak.

Frank Peschel